

Kirsten Gloerfelt-Tarp: Jeg må melde mig som tilhænger af ideen i befolkningskommissionens forslag, ideen om, at det er statens opgave at yde økonomisk støtte i fødselsperioden og der ikke blot begrænse sig til undersøgelser af de kvinder, der anses for trængende. Men når jeg har sagt det, vil jeg tilføje, at overfor lovforslaget, som det ligger for os i dag, har jeg to indvendinger. Den ene er den, som også det ærede medlem fru Erna Sørensen pegede på, at det ikke er tilpasset til de ændringer og forbedringer, som er sket, siden befolkningskommissionen stillede sit forslag. Den anden er, at der er en række af detaljbestemmelserne, som jeg ikke er enig i; dem skal jeg imidlertid ikke her komme nærmere ind på.

Jeg undrede mig over det ærede medlem fru Erna Sørensens udtalelse om, at dette lovforslag ikke burde henvises til et udvalg, og at det ærede medlem ikke ville medvirke dertil. Jeg undrede mig så meget mere, som det ærede medlem ved tidligere lejligheder, når lovforslaget har været fremsat, har taget et andet standpunkt. Jeg udbeder mig den højtærede formands tilladelse til at citere. Ved behandlingen af det tilsvarende lovforslag i rigsdagssamlingen 1948—49 — det er spalte 2350 i folketingstidenden — siger det ærede medlem fru Erna Sørensen:

„Det er mit håb, at den højtærede socialminister vil finde en vej frem til en form, hvorunder vi virkelig kan drøfte disse problemer om en fremtidig moderskabsydelse og alle de andre forslag, som indeholdes i dette lovforslag. Det er jo så vidtrækkende både for arbejdsgivere og arbejdere, og så vidtrækkende for vore børns fremtid, at vi ikke kan lægge disse problemer hen i et udvalg og så lade udvalget opløses endnu en gang, sådan som det nu er sket i de to tidligere rigsdagssamlinger.“

Nu mener det ærede medlem fru Erna Sørensen derimod, at vi ikke skal søge at komme videre frem i øjeblikket.

I 1936 foretog jeg som formand for Danske Kvinders Nationalråd en henvendelse til socialministeren, således som det blev omtalt af den ærede ordfører for forslagsstillerne. Det gjaldt et forslag om indførelse af en moderskabsydelse, der byggede på et lidt andet princip end det foreliggende, men hovedsynspunktet var, at der skulle være adgang til hjælp for de forskellige katego-

rier af kvinder, hvadenten de var erhvervsarbejdende, hjemmearbejdende eller medarbejdende hustruer. Den ydelse, der blev foreslået, skulle bidrage til dækning af visse udgifter ved selve fødslen og dagpenge i 3 uger. Når man dengang gik ud fra, at der burde sikres dagpenge i 3 uger, var det, fordi sagkundskaben dengang mente, at kvinden af sundhedsmæssige grunde burde have en hvileperiode på 3 uger; sagkundskaben var udtrykt ved professor Gammeltoft, som i tilknytning til de forberedende arbejder vedrørende socialreformen havde foretaget visse undersøgelser og fastslået, at disse 3 uger burde være den almindelige hvileperiode. Forslaget gik endvidere ud på, at udover disse 3 uger skulle der under særlige forhold være adgang til ydelse af dagpenge.

For mig at se bør man stadig lægge hovedvægten på en ensartet hjælp til de forskellige kategorier af gravide kvinder.

Jeg vil minde om, at jeg for nogle år siden på mit partis vegne foretog en henvendelse til den daværende socialminister, det ærede medlem hr. Strøm, om at lade udarbejde et lovforslag om en moderskabsydelse. Det var ikke så længe efter, at det ærede medlem hr. Strøm forlod ministerposten, og siden har jeg ikke hørt noget til et sådant forslag. Den nye arbejds- og socialminister har måske ikke haft lyst til at gøre noget ved sagen, og der har været så meget andet, pengene skulle bruges til; men jeg vil gerne sige blot et par ord om dette spørgsmål i relation til en forebyggelse af svangerskabsafbrydelserne.

En hel del ønsker om svangerskabsafbrydelse er baseret på økonomiske grunde, og det har været alment anerkendt, at man derfor burde give mødrehjælpen visse midler for at kunne bistå dem, som af særlige økonomiske grunde havde trang til at få deres svangerskab afbrudt. Det mener jeg i og for sig er en god foranstaltning, og for mit vedkommende ville jeg blot ønske, at mødrehjælpen havde mange flere penge; men jeg ønsker at fremhæve, at det ikke er nok med, at man gennem denne særlige institution kan få penge i et sådant tilfælde. Vi ved, at der er flere illegale svangerskabsafbrydelser end legale, og der er mange kvinder, som ikke vil gå igennem den krydsild, som det nødvendigvis må være at få hjælp gennem mødrehjælpsinstitutionerne. Derfor mener jeg, det ville have sin betydning,